

Omaishoidon tuen ohjeen muuttaminen 1.6.2018 alkaen

121/05.12.00/2014

SOTEV 24.04.2018 § 26

Lisätiedot:

sosiaali- ja terveystieteiden johtaja Ulla Tikkanen, puh. 050 355 3246
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Omaishoidolla tarkoitetaan vanhuksen, vammaisen tai sairaan henkilön ja huolenpidon järjestämistä kotiloissa omaisen tai muun hoidettavalle läheisen henkilön avulla. Omaishoidon tuella tarkoitetaan kokonaisuutta, joka muodostuu hoidettavalle annettavista tarvittavista palveluista sekä omaishoitajalle annettavasta hoitopalkkiosta, vapaasta ja omaishoitoa tukevista palveluista (Laki omaishoidon tuesta 2005/397 2 §).

Hoitopalkkion taso määräytyy hoidon sitovuuden ja vaativuuden mukaan. Hoitopalkkio on lain mukaan vähintään 392,57 euroa kuukaudessa. Jos omaishoitaja on hoidollisesti raskaan siirtymävaiheen aikana lyhytaikaisesti estynyt tekemästä omaa tai toisen työtä, palkkio on lain mukaan vähintään 785,14 euroa kuukaudessa edellyttäen, että hoitajalla ei ole tältä ajalta vähäistä suurempia tuloja, oikeutta sairausvakuutuslain mukaiseen erityishoitorahaan tai oikeutta vuorotteluvapaalain mukaiseen vuorottelukorvaukseen. Hoitopalkkioiden määräksi vuodelle 2018 esitetään seuraavaa:

1. Hoitoisuusryhmä: 1700,62 euroa kuukaudessa
2. Hoitoisuusryhmä: 785,11 euroa kuukaudessa
3. Hoitoisuusryhmä: 431,73 euroa kuukaudessa

Sijaishoitajien palkkioiksi esitetään:

1. Hoitoisuusryhmä: 104,86 euroa vuorokaudessa
2. Hoitoisuusryhmä: 76,61 euroa vuorokaudessa
3. Hoitoisuusryhmä: 52,48 euroa vuorokaudessa

Omaishoidon tuesta tehdään omaishoitajan ja kunnan välinen sopimus, jonka liitteenä on yhteistyössä hoidettavan ja omaishoitajan kanssa tehty hoito- ja palvelusuunnitelma omaishoidon toteuttamisesta ja siihen liittyvistä palveluista.

Omaishoitajalla on oikeus pitää vapaata vähintään kaksi vuorokautta kalenterikuukautta kohti. Jos omaishoitaja on yhtäjaksoisesti tai vähäisin keskeytyksin sidottu hoitoon ympärivuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin, hänellä on oikeus pitää vapaata vähintään kolme vuorokautta kalenterikuukautta kohti.

Omaishoitoa voidaan tukea monin eri tavoin. Omaishoidon tuen myöntäminen perustuu omaishoitoperheen kokonaistilanteen arviointiin, jossa huomioidaan omaishoitajan antaman hoivan ja hoidon kokonaismäärä, vaativuus ja sitovuus sekä hoidettavan valvonnan ja

ohjauksen tarve sekä omaishoitoperheen muu tuen ja palvelujen tarve. Kauniaisissa omaishoitoa voidaan tukea lyhytaikaishoidon, päivätoiminnan ja kotihoidon palveluilla. Kauniaisissa on käytössä myös omaishoitajien terveystarkastus, joiden toteuttaminen aloitettiin vuonna 2016 kutsumalla terveystarkastukseen 65 vuotta täyttäneet omaishoitajat. Tukea voidaan järjestää myös yhdessä järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa. Kauniaisissa tehdään yhteistyötä mm. Granin lähiavun, seurakuntien ja omaishoitajärjestöjen kanssa. Omaishoidon tuen peittävyys 65 vuotta täyttäneillä on Kauniaisissa 2,4 % vastaavanikäisestä väestöstä. Se on pääkaupunkiseudun korkein, sillä 65-vuotiaiden omaishoidon tuen väestöosuus on Helsingissä 2,13 %, Espoossa 1,61 % ja Vantaalla 1,99 %.

Kauniaisissa omaishoidon tuesta sopimuksen tehneitä hoitajia oli vuonna 2016 yhteensä 82, joista 65 vuotta täyttäneitä hoitajia vuoden aikana oli yhteensä 31. Omaishoidon tuen palkkioihin on varattu 615 000 euroa vuonna 2017 ja 2018.

Omaishoidon tuen lainsäädäntö uudistui 1.7.2016. Edellinen omaishoidon tuen ohje on vuodelta 2014. Omaishoidon tuen myöntämisperusteiden kriteerit ja hoitopalkkiot ovat hyvin samankaltaiset Espoon kanssa. Hoitoisuusryhmiä (maksuluokkia) on kolme ja lapsille ja nuorille on omat myöntämisperusteet, jotka eroavat jonkin verran 18 vuotta täyttäneiden myöntämisperusteista. Arvioitaessa omaishoitajan antamaa hoitoa ja huolenpitoa, otetaan huomioon ohjaus ja valvonta sekä hoidon psyykinen kuormittavuus.

Uuden lainsäädännön mukaan (Laki omaishoidon tuesta 511/2016, 3a§) kunnan tulee järjestää omaishoitajalle valmennusta ja koulutusta hoitotehtävää varten. Tarve valmennukselle ja koulutukselle arvioidaan osana palvelutarpeen arviointia ja kirjataan omaishoitosopimukseen. Koulutuksia ja valmennusta toteutetaan Kauniaisissa systemaattisesti vuoden 2018 alusta alkaen.

Omaishoitajien hyvinvointi- ja terveystarkastuksia on Kauniaisissa tehty vuodesta 2016 alkaen. Aluksi ne kohdennettiin 65 vuotta täyttäneille omaishoitajille ja vuoden 2017 alusta terveydenhoitaja on lähettänyt kutsun kaikille omaishoitajille kerran vuodessa. Tarkastusten tavoitteena on tunnistaa ja hoitaa ongelmat mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja tukea omaishoitajaa tekemään omaa terveyttä, toimintakykyä ja hyvinvointia tukevia valintoja.

Omaishoidon tuen asiakkaille lähetetään asiakastiedote omaishoidon tuen myöntämisperusteiden muutoksesta heti, kun myöntämisperusteet on hyväksytty.

Omaishoitajat tekevät arvokasta työtä, ja omaishoito tarjoaa monelle vammaiselle, pitkäaikaissairaalle ja ikääntyneelle mahdollisuuden asua kotona. Omaishoitoperheiden tarpeiden arviointiin perustuva, oikein kohdennettu omaishoidon tuki edistää omaishoidettavien ja omaishoitajien terveyttä ja hyvinvointia.

Liite: Omaishoidon tuen ohje 1.1.2018 alkaen

Sosiaali- ja terveystoimintajohtaja:

Valiokunta päättää hyväksyä liitteen mukaiset omaishoidon tuen myöntämisperusteet, joita noudatetaan 1.1.2018 lukien ja omaishoidon palkkiot vuodelle 2018 liitteen ja selostusosan mukaisesti.

Päätös:

Valiokunta hyväksyi päätösehdotuksen.

SOTEV

Valiokunta hyväksyi omaishoidon tuen ohjeen 1.1.2018 alkaen 12.12.2017 § 89. Hyväksytyyn ohjeeseen on soveltamisen aloittamisen jälkeen todettu olevan tarpeellista ehdottaa korjauksia ja muutoksia. Ehdotettavat muutokset koskevat:

- Hoitopalkkion alentamisperusteita
- Omaishoitajan lakisääteistä vapaata

Hoitopalkkion alentamisen osalta ehdotetaan, että alimmassa hoitopalkkioluokassa ei tehdä palkkioon vähennystä, mutta tällöin tulee arvioitavaksi, onko hoidettavalla ylipäänsä oikeutusta omaishoidon tukeen, vai onko hoitotarve turvattu jo jollain muulla palvelulla.

Omaishoitajan lakisääteinen vapaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että kaikissa palkkioluokissa omaishoitajalla on kolme vuorokautta vapaata kuukaudessa.

Ehdotettavat muutokset on korostettu liitteessä keltaisella ja punaisella värillä.

Liite: Omaishoidon tuen ohje 1.6.2018 alkaen

Sosiaali- ja terveystoimintajohtaja:

Valiokunta hyväksyy omaishoidon tuen ohjeeseen ehdotetut muutokset liitteen mukaisesti 1.6.2018 alkaen.

Päätös:

Valiokunta hyväksyi päätösehdotuksen.

